

בולעטין # 172 - טבת תשל"ז לפ"ק

וועד העולמי למען הצלת ישראל מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים ארגון מוקדש לעקור את עצת המרגלים המדברים לשון הרע על ארצינו הקדושה, (שעל ידיהם נחרב ב' מקדשות וגלינו מארצינו, ובא עלינו כל הצרות רח"ל), ולעורר על קדושת ומצות ישוב ארץ ישראל כמבואר במדרש תלפיות (ענף ארץ ישראל), יחד הקדוש ברוך הוא את ארץ ישראל כמו בעל המיחד קרקע לאשתו למזונותיה, והשכינה אין שורה בחוץ לארץ. ובספר חרדים (דף נ"ז), מצות עשה מן התורה לדור בארץ ישראל, שנאמר וירשתה וישבת בה, וכאמרם ז"ל שמצוה זו שקולה כנגד כל מצות שבתורה, ויתקיים בנו הפסוק דברים (יב, ה') "כִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל שְׂבֻטֵיכֶם לְשׂוֹם אֶת שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה", ונזכה לביאת המשיח בב"א שנת "אל המקום אשר" לפ"ק.

יצא על ידי וועד העולמי למען הצלת ישראל מעצת מרגלים, ולתקן חטא המרגלים

כמו שכתוב רש"י במדבר (פרק יג פסוק טז) ויקרא משה להושע וגו' - התפלל עליו - יה יושיעך מעצת מרגלים.
באר שבע, ארץ ישראל

הגרי"ז הלוי על במדבר פרק יד פסוק כג

[כג] אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מנאצי לא יראוה. וצ"ב מהו כפל הלשון הרי אמר אם יראו את הארץ וכו' ולמה חזר ואמר וכל מנאצי לא יראוה. וי"ל דאיתא במדרש דשלש דרגות המה דמבן כ' ומעלה בין היו בעצה ובין לא היו בעצה היו באותו גזירה, עד הבאת ב' שערות בין היו באותה עצה ובין לא היו באותה עצה לא היו באותה גזירה, ובהבאת ב' שערות ועד בן כ' היו באותה עצה היו באותה גזירה, לא היו באותו עצה לא היו באותו גזירה:

ולפי"ז נוכל להסביר הפסוק דבהתחלת הפסוק אם יראו את הארץ וכו' מדובר מבן כ' ומעלה דאז בכל האופנים היו באותה גזירה. וכל מנאצי לא יראוה מדובר מהבאת ב' שערות שאז רק משום וכל מנאצי לא יראוה שאלה שהיו באותה עצה היו באותה גזירה. ולקמן י"ד לא' כתוב וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה והבאתי אותם וידעו את הארץ וכו' כאן מדבר הכתוב עד הבאת ב' שערות שאז בכל האופנים לא היו באותה גזירה ונמצא שכל שלשה הדרגות מובאות בכתוב:

ובאופן אחר י"ל דהנה איתא בתענית כ"ט אמר רבה אר"י אותה לילה ליל ת"ב היה אמר הקב"ה אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכי של דורות. הרי מבואר דבפרשת מרגלים נגזרה גזירת חורבן ביהמ"ק ובאמת הוא פסוק בתהלים כ"ו כ"ה וירגנו באוהליהם ולא שמעו בקול ה' וישא ידו להם להפיץ אותם במדבר ולהטיל זרעם בגויים ולזרותם בארצות ע"כ. הרי דקאי על חטא המרגלים ומשום כך נגזרו שתי גזרות אחת להפיל אותם במדבר, והב' להטיל זרעם בגויים ולזרותם בארצות. וכן ביחזקאל כ' כ"ג גם אני נשאתי את ידי להם במדבר להפיץ אותם בגויים ולזרות אותם בארצות ע"כ, הרי דגזרת החורבן היה במדבר וכש"נ. וברור דגזרת חורבן הבית הרי תלוי היה אם יחטאו וכדאיתא דאם יעשו תשובה מיד נגאלין הרי דתלוי הדבר בחטא. ולפ"ז נוכל להסביר הכתוב דתחילת הפסוק מדבר על גזירת ארבעים שנה וזה כבר לא יועיל אם יחזרו בתשובה אולם סוף הפסוק וכל מנאצי לא יראוה מדבר על גזירת החורבן דאז תלוי בחטא וע"ז אמר וכל מנאצי לא יראוה דמכיון דנאצוני לא יראוה. ועי' רמב"ן שכתב דוכל מנאצי קאי על חורבן הבית וכמש"נ:

וכן מבואר הכתוב אכנו בדבר ואוריחנו ואעשה אותך לגוי גדול. וברש"י ואוריחנו כתרגומו לשון תרוכין, וביאור תרוכין הוי שיגרשום. וצ"ע דאם אמר אכנו בדבר הרי שימותו כולם ומה שייך שיגרשם אח"כ. אולם לפי המבואר דמאותה שעה נגזרה גזירת הגלות הרי ואוריחנו קאי על הגלות וביאור הפסוק דאכנו בדבר דעכשיו ימותו כולם ואוריחנו קאי על הגלות דאז יגרשם מארצם (והכונה לבני משה שהרי אמר ואעשה אותך לגוי גדול ואותם יגרש מארצם וזהו גזירת הגלות):

ועיין ב"ב קכ"א גבי ט"ו באב שאמרו בגמרא אר"נ יום שכלו בו מתי מדבר. ועי' ברשב"ם שהביא מדרש איכה דבשנת הארבעים לא מתו ולהכי עשו שמחה שחזר הדבור אל משה ובתוס' הקשו דהרי כולם מבן כ' ומעלה מוכרחים היו למות וע"כ שמתו בשנה שלפני זה וא"כ מה שמחה היתה שמתו שנה קודם. ועוד דאם לא מתו בשנה האחרונה למה לא חזר הדבור אל משה שנה קודם. ועיי"ש מה שתרצו. אולם להנ"ל דהיתה גזרה גם על פחותים מבני כ' שבין השנים שמהבאת שערות עד

בן כ', (אם היו באותה עצה), וא"כ מבואר שפיר דאה"נ דאלה מבני כ' ומעלה מתו כולם שנה קודם אולם על אלה שהיו קודם כ' שהיו באותה עצה שאף הם היו באותו גזרה והם היו צריכים למות בשנה האחרונה וכשהגיע ט"ו באב ולא מתו אז נתבטלה הגזרה וזה היתה השמחה שנצלו מאותה גזרה. וגם לא חזר הדבור אל משה בשנה האחרונה משום דכל זמן שלא נתבטלה עדיין הגזירה לא חזר הדיבור אל משה. ורק בט"ו באב בטלה הגזרה. ועיין בתו"כ במדרש י"ג מידות בסופו וז"ל וכך הפסוק אומר אשר נשבעתי באפי אם יבואון אל מנוחתי כשישוב אפי יבואון אל מנוחתי. ובראב"ד וז"ל והמקרא הזה על העתיד נאמר ולא על דור המדבר שלא מצינו שנסתלק האף מהם אלא גזרת הארבעים נתקיימה בהם ועל המקרא העליון הוא חוזר אל תקשו וכו':

ולפ"ד יכול להיות דהפסוק עולה גם על גזרת הארבעים. דהרי נתבאר שאלה שהיו קודם כ' נתבטלה הגזרה מהם וזה כונת הפסוק שעשו תשובה ויבואון אל מנוחתי שנתבטלה גזרת הארבעים מהם. וגם לפי מש"כ התוס' בב"ב קכ"א ע"ש ג"כ מיושב התו"כ על גזרת הארבעים:

והראב"ד שלמד דהפסוק קאי על העתיד ר"ל על הגלות, לכאורה צ"ע דאיזה קשר יש לזה עם תחלת הפסוק ארבעים שנה אקוט בדור ואומר עם תועי לבב הם וגו', אשר נשבעתי באפי אם יבואון אל מנוחתי וגו' הרי דקאי על גזרת הארבעים ואיך הוא אומר על הגלות. אולם לפי מה שנתבאר לעיל דבאותה שעה נגזרו שתי גזרות גזרת הארבעים וגזרת הגלות, וכמו"ש בדרך הב' את הפסוק (שלח) וכל מנאצי לא יראוה, הרי מיושב דיש להם קשר מכיון שנגזרו באותה שעה:

(המשך בבולעטין הבא אי"ה)